

На даному етапі оволодіння студентами знань щодо організації навчально-виховного процесу природознавства з використанням інтерактивних технологій досить низький, тому подальші наші дослідження спрямовані на вивчення складників навчальних програм та форм і методів підготовки студентів з означеної проблеми.

УДК 371.382.026

САВЧУК М.
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.
Мукачівський державний університет

РОЛЬ ГРИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Звернення до навчальних ігор не лише виправдане назрілими суперечностями між вимогами, які ставляться перед школою і існуючим у її розпорядженні арсеналом засобів, а й підготовлене низкою педагогічних досліджень.

Потрапляючи до школи після дитячого садка, дитина зустрічається з іншим видом діяльності – навчанням. Але гра залишається важливим засобом не лише відпочинку, а й творчого пізнання життя. Ігрова позиція – могутній засіб виховного впливу на дітей.. гра, її організація – ключ в організації виховання. В грі формується багато особливостей особистості дитини. Гра – це своєрідна школа підготовки до праці. В грі виробляється спритність, витримка, активність. Гра – це школа спілкування дитини. Гра тільки здається легкою. А насправді вона потребує, щоб дитина яка грається віддавала грі максимум своєї енергії, розуму, витримки, самостійності. Гра постійно стає напруженою працею і через зусилля веде до задоволення. Ігри в школі – перш за все дидактичні, повинні приковувати нестійку увагу дітей до матеріалу уроку, давати нові знання, заставити їх напружено мислити.

Важливою являється виховна сторона. Гра вимагає від дітей уяви, вміння швидко знаходити правильне рішення. Гра є найприроднішою і найпривабливішою діяльністю для молодших школярів

Рольові відношення між учасниками гри є основними параметрами, що визначають характер емоцій. Залежно від конкретної дидактичної мети нестандартного уроку, його, індивідуальних вікових і психологічних особливостей дітей, сюжетно-рольову гру можна проводити з одним учнем, групою або з цілим класом.

Дидактичні ігри бажано широко використовувати як засіб навчання, виховання і розвитку школярів. У будь-якій грі розвивається увага, спостережливність, кмітливність. Сучасна дидактика звертаючись до ігрових форм навчання на уроках, вбачає в них можливість ефективної взаємодії педагога і учнів, продуктивної форми їх спілкування з властивими їм елементами змагання, непідробної цікавості. У процесі гри в учнів виробляється звичка зосереджуватися, самостійно думати, розвивати увагу. Захопившись грою, діти не помічають, що навчаються..

Вікторина. Її ще називають грою переможців. У ній змагаються, аби швидше і повніше відповісти на поставлені запитання. Отже, вікторина – це конкурс, під час якого учні самостійно відповідають на запитання.

Щоб урок був цікавим і ефективним, на його різних етапах можна використати кросворди за темами уроку чи розділу.

Структура, класифікація дидактичних ігор та їх особливості в навчанні молодших школярів

Особливість дидактичних ігор в тому, що вони створені дорослими з метою навчання і виховання дітей. Однак створені в дидактичних цілях, вони залишаються іграми.

Саме ця особливість дидактичних ігор обумовлює їх цінність як методу навчання: у грі діти краще засвоюють складний матеріал. Сутність дидактичних ігор полягає у вирішенні пізнавальних завдань, поставлених в цікавій формі. Саме рішення пізнавальної задачі пов'язано з розумовою напругою, з подоланням труднощів, що привчає дитину до розумової праці.

Одночасне розвивається логічне мислення дітей. Засвоюючи або уточнюючи в дидактичній грі той чи інший програмний матеріал, діти вчаться спостерігати, порівнювати, класифікувати предметними чи іншими ознаками; вправляти пам'ять, увагу; вчаться застосовувати чітку і точну термінологію, зв'язно розповідати, описувати предмети, називати його дії та якості, проявляти кмітливість.

У дидактичній грі діють два начала: навчальний, пізнавальне і ігрове, цікаве. Це обумовлено потребою пом'якшення переходу від однієї провідної діяльності до іншої, а також тим, що в процесі гри діти легше засвоюють знання, отримують уявлення про навколишнє життя.

На відміну від навчальних занять, в дидактичній грі навчальні та пізнавальні завдання ставляться не прямо, коли педагог пояснює, вчить, а побічно, коли учні опановують знаннями, граючи. Навчальна задача в таких іграх замаскована, на першому плані для грає мотивом його виконання стає природне прагнення дитини грати, виконувати певні ігрові дії.

Навчання у формі дидактичних ігор засноване на одній з закономірностей ігрової діяльності дитини - на його прагненні входити в уявну ситуацію, діяти за мотивами, що їх диктують ігровою ситуацією. Педагогіка розробила ігри, засновані на ігрових діях в ігрових ситуаціях, але при цьому і в ігрову дію, і в ігрову ситуацію були введені дидактичні завдання. У такій дидактичній грі дитина може вчитися й мови, і рахунком, і письму.

За ступенем активності дітей і вчителя дидактичні ігри ділять на три групи: ігри - заняття; ігри - вправи; ігри із спеціальними предметами.

Література

1. Вахрушева Л.М. Проблема інтелектуальної готовності дітей до пізнавальної діяльності в початковій школі // Початкова школа. 2006. - № . - С. 63-68.
2. Вікова та педагогічна психологія: Хрестоматія / За заг. ред. І.В. Дубровиной. - М.: Академія, 1999. – 320 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>